

Agro- nieuwsbrief

Uitgave 1: december 2023

In deze uitgave onder andere:

Fiscaal

1. Maatschap onder gezamenlijke naam is een VOF
2. Eindejaars- en nieuwjaartips fiscaal
3. Willekeurige afschrijving bedrijfsmiddelen 2023

Bedrijfskundig

4. Controle grondgebruik
5. Commissie schadevergoeding PAS-melders
6. Eindejaars- en nieuwjaartips GLB
7. Eindejaars- en nieuwjaartips mestwetgeving

1. Maatschap onder gemeenschappelijke naam is een VOF

Een belangrijk verschil tussen een maatschap en een vennootschap onder firma (VOF) is dat bij een VOF een vennoot hoofdelijk aansprakelijk is voor de vennootschapsschulden. Bij een maatschap is een maat in beginsel slechts aansprakelijk voor een evenredig deel van de maatschapsschulden.

Een ander verschil is dat wanneer een nieuwe vennoot toetreedt tot een bestaande VOF, deze daarmee ook (hoofdelijk) aansprakelijk wordt voor alle bestaande vennootschapsschulden. Een nieuwe maat van een maatschap is in beginsel niet aansprakelijk voor oude maatschapsschulden.

Wanneer een maatschap naar buiten toe optreedt onder een gezamenlijke handelsnaam, is er juridisch sprake van een VOF. Dit heeft daarmee dus ook gevolgen voor de aansprakelijkheid.

2. Eindejaars- en nieuwjaartips fiscaal

Investeringsaftrek

Als u in 2023 een bedrag tussen €2.601 en €353.973 investeert in bedrijfsmiddelen, kunt u in aanmerking komen voor de kleinschaligheids-investeringsaftrek. Uitgesloten zijn onder meer: grond, personenauto's, quota, bedrijfsmiddelen minder dan €450 en bedrijfsmiddelen die voor meer dan 70% worden verhuurd aan derden. De hoogte van de aftrek is afhankelijk van de totale investeringen.

Tabel: hoogte investeringsaftrek 2023

Investering	Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek
Niet meer dan €2.600	0%
€2.601 t/m €63.716	28% van het investeringsbedrag
€63.717 t/m €117.991	€17.841
€117.992 t/m €353.973	€17.841 verminderd met 7,56% van het deel van het investeringsbedrag boven de €117.991
Meer dan €353.973	0%

Voor de hoogte van de investeringsaftrek is het jaar van aangaan van de investeringsverplichtingen bepalend. Daadwerkelijke aftrek in het jaar van investeren kan alleen als het bedrijfsmiddel in gebruik genomen of betaald is.

Het recht op investeringsaftrek vervalt indien:

- binnen 12 maanden na het aangaan van de verplichting minder dan 25% van het investeringsbedrag is betaald, tenzij het bedrijfsmiddel in deze periode in gebruik is genomen;
- het bedrijfsmiddel niet in gebruik is genomen binnen drie jaar na het begin van het kalenderjaar waarin de investering is gedaan.

Een goede planning van investeringen kan leiden tot een hogere investeringsaftrek. Zet daarom de verrichte en de geplande investeringen op een rij om een optimale planning te maken.

Eindejaars- en nieuwjaartips fiscaal

Let op de desinvesteringsbijtelling

Als u een bedrijfsmiddel, waarvoor u investeringsaftrek heeft ontvangen, binnen vijf jaar na aanvang van het investeringsjaar verkoopt, kunt u te maken krijgen met een desinvesteringsbijtelling. Dit is ook het geval als het bedrijfsmiddel wordt overgebracht naar privé of als de investering door ander gebruik het karakter krijgt van een uitgesloten investering. De bijtelling bedraagt het feitelijk genoten percentage investeringsaftrek over de overdrachtsprijs. Deze bijtelling kan nooit hoger zijn dan de genoten investeringsaftrek.

Milieu- en energie-investeringsaftrek

Wanneer er wordt geïnvesteerd in milieuvriendelijke of energiebesparende bedrijfsmiddelen, kan milieu-investeringsaftrek (MIA) of energie-investeringsaftrek (EIA) aangevraagd worden. Daarvoor moet het bedrijfsmiddel wel op de milieulijst respectievelijk de energielijst staan. De aanvraag moet binnen drie maanden na het aangaan van de investeringsverplichting ingediend worden.

Laat uw herinvesteringsreserve niet verlopen

Hebt u een herinvesteringsreserve gevormd, doordat u de afgelopen drie jaren een bedrijfsmiddel voor meer dan de boekwaarde hebt verkocht? Zorg er dan voor dat u deze benut voor nieuwe investeringen. Doet u dit niet binnen drie jaar, dan komt de reserve vrij ten gunste van het bedrijfsresultaat en moet hierover alsnog belasting worden betaald.

Schenken

Ouders mogen in 2023 €6.035 belastingvrij schenken aan hun kinderen of pleegkinderen. Er mag eenmalig aan kinderen tussen de 18 en 40 jaar maximaal €28.947 (jaar 2023) belastingvrij worden geschonken. Deze vrijstelling kan onder voorwaarden verhoogd worden naar €60.298 als het kind het geld gebruikt voor een dure studie.

Voor overige verkrijgers (bijvoorbeeld grootouders aan kleinkinderen) is in 2023 maximaal €2.418 vrijgesteld.

Als dit jaar meer geschonken wordt dan het vrijgestelde bedrag of als er van de verhoogde vrijstelling gebruik wordt gemaakt, moet vóór 1 maart 2024 een schenkingsaangifte worden ingediend.

3. Willekeurige afschrijving bedrijfsmiddelen 2023

Naast de willekeurige afschrijving op milieubedrijfsmiddelen en de willekeurige afschrijving voor startende ondernemers, is er in 2023 een eenmalige nieuwe regeling willekeurige afschrijving. Deze regeling geldt voor bepaalde nieuwe bedrijfsmiddelen. Die bedrijfsmiddelen kunt u voor maximaal 50% willekeurig afschrijven. Op het restant past u de gewone afschrijving toe.

Voorwaarden tijdelijke regeling

- U mag alleen willekeurig afschrijven over de aanschaf- en voortbrengingskosten die u in het kalenderjaar 2023 hebt gemaakt. Kosten uit eerdere of latere jaren mag u niet meetellen.
- U moet het bedrijfsmiddel in gebruik nemen vóór 1 januari 2026.

Willekeurige afschrijving bedrijfsmiddelen 2023

Bedrijfsmiddelen waarvoor de nieuwe regeling niet geldt:

- Gebouwen
- Schepen, vliegtuigen
- Bromfietsen en motorenpersonenauto's die niet zijn bestemd voor beroepsvervoer
Auto's zonder CO2-uitstoot komen wel in aanmerking voor de willekeurige afschrijving
- Immateriële activa zoals vergunningen en goodwill
- Dieren
- Bedrijfsmiddelen die hoofdzakelijk zijn bestemd voor verhuur
- Voor het openbaar verkeer openstaande wegen en paden, inclusief bruggen, viaducten, Duikers en tunnels
- Bedrijfsmiddelen die al willekeurig worden afgeschreven op grond van een andere regeling

4. Controle grondgebruik

In de Gecombineerde opgave moet per perceel aangegeven worden of het gaat om eigendom, pacht, erfpacht of andere exploitatievormen, zoals bijvoorbeeld mondelinge of schriftelijke afspraken over grondgebruik. Wanneer er geen sprake is van eigendom, is er altijd toestemming nodig van de eigenaar. RVO constateert bij controles regelmatig dat deze toestemming ontbreekt of dat de eigenaar helemaal niet op de hoogte is van het feit dat een perceel opgegeven wordt. Dit punt heeft momenteel extra aandacht van RVO.

Toestemming moet aangetoond worden

De eigenaar moet de toestemming kunnen bevestigen. Bij controles kan RVO vragen aan de gebruiker om de toestemming aan te tonen. Dit kan bijvoorbeeld met een schriftelijke overeenkomst of een grondgebruikersverklaring.

Wanneer een perceel onderverpacht wordt, moet de onderverpachter altijd eerst schriftelijke toestemming hebben van de verpachter (eigenaar). De onderpachter moet kunnen aantonen dat die toestemming er is, door een verklaring die getekend is door de eigenaar en de onderverpachter. Voor deze situaties kan het formulier grondgebruikersverklaring Percelen 2023 gebruikt worden. Het tekenen van een dergelijke verklaring is echter niet geheel zonder risico voor de eigenaar. De pachter zou hiermee een pachtovereenkomst kunnen afdwingen bij de grondkamer.

Geen toestemming: wat zijn de gevolgen?

Zonder bewijs van toestemming is er geen geldige gebruikstitel en telt het perceel niet mee voor de subsidieaanvraag. De gevolgen hiervan zijn:

- Het perceel dat niet meetelt, levert geen premie op;
- De eco-premie vervalt voor het perceel. Bovendien kan de hele eco-premie in gevaar komen door het wegvallen van de waarde en de punten;
- Als RVO dit jaar een fout vindt, zullen ook de subsidieaanvragen van de afgelopen drie jaren opnieuw gecontroleerd worden;
- Een perceel dat niet meetelt voor GLB-subsidies, kan in sommige gevallen ook niet meetellen voor het mestbeleid.

Kortingen en sancties

De aanvrager kan een waarschuwing of een sanctie (korting op subsidiebedrag) krijgen. In het geval van het opzettelijk onjuist opgeven van percelen of valsheid in geschrifte kan ook een strafrechtelijke procedure opgestart worden.

5. Eindejaars- en nieuwjaartips GLB

Gewasrotatie (GLMC7)

De algemene vrijstelling gewasrotatie vervalt per 2024. Dit betekent dat:

- Op minimaal 1/3 van het bouwland moet een ander gewas geteeld worden dan in het voorgaande jaar. Hiervoor wordt in 2024 teruggekeken naar 2023. Dit kan ook ingevuld worden met het telen van een volgteelt (ander gewassoort, bijvoorbeeld een vanggewas), dat tot de start van de volgende hoofdteelt blijft staan;
- Op alle percelen moet eens per vier jaar een ander gewas als hoofdteelt geteeld worden;
- Op zand- en lössgrond moet eens per vier jaar een rustgewas als hoofdteelt geteeld worden. Vanaf 2027 is dat eens per drie jaar.

Vrijstellingen

Er gelden de volgende vrijstellingen:

- Een perceel dat wordt gebruikt voor braak, natte teelt, meerjarige gewassen, grassen of kruidachtige voedergewassen;
- Als meer dan 75% van de totale oppervlakte bouwland wordt gebruikt voor grassen, kruidachtige voedergewassen, braak en/of vlinderbloemige gewassen;
- Als meer dan 75% van het landbouwareaal wordt gebruikt voor blijvend grasland, grassen, kruidachtige voedergewassen of natte teelten;
- Biologische bedrijven met certificatie en niet in omschakeling. Bij bedrijven in omschakeling is vrijstelling mogelijk voor het deel dat al wel biologisch (met certificatie) is;
- Wanneer een bedrijf meedoet met het ANLb en genoemde voorwaarden niet aansluiten;
- Bedrijven in de streek Oldambt en het eiland Hoekse Waard op zware kleigrond die gewasdiversificatie toepassen in combinatie met continu teelt van wintertarwe, wintergerst, winterkoolzaad en winteraapzaad. Hierbij moeten minimaal drie gewassen worden geteeld, waarvan het gewas met de grootste oppervlakte niet meer dan 75 procent van het bouwland beslaat en het gewas met de kleinste oppervlakte minimaal 5 procent van het bouwland beslaat.

Niet productief bouwland (GLMC8)

De algemene vrijstelling niet-productief bouwland (4%) vervalt per 2024. Dat betekent dat in 2024 ook voor de basispremie - 4% van de oppervlakte bouwland niet productief gelaten moet worden. Dit kan worden ingevuld met sloten, poelen, plas-dras, houtopstanden, houtwallen, individuele of groepen bomen, bomenrijen, bufferstroken, groene braak of akkerranden. Landschapselementen gelegen op of grenzend aan bouwland tellen mee voor het percentage van 4%, mits zowel de landschapselementen als het bouwland op de peildatum bij de landbouwer in gebruik zijn.

Er geldt een vrijstelling als meer dan 75% van het bouwland wordt gebruikt voor de productie van grassen (maaien, beweiden) of andere kruidachtige voedergewassen, braak en/of vlinderbloemige gewassen. Dit is ook het geval als meer dan 75% van de subsidiabele landbouwgrond blijvend grasland is, de grond gebruikt wordt voor de productie van grassen of andere kruidachtige gewassen of gebruikt wordt voor gewassen die onder water staan.

Heeft u alle aangrenzende landschapselementen al ingetekend? Welke andere mogelijkheden passen in uw bedrijfsvoering om aan deze conditionaliteit voor de basispremie te voldoen?

Oplossen dubbelclaims

RVO hanteert een nieuwe werkwijze in het geval een perceel of een gedeelte van een perceel dubbel geclaimd wordt. In dat geval wordt dit perceel of perceel gedeelte bij beide landbouwers niet meegeteld. Het is daarom raadzaam in onderling overleg met de andere landbouwer tot een oplossing te komen.

Eindejaars- en nieuwjaartips GLB

Overig

- Als u in 2023 een vanggewas hebt gezaaid, kunt u dit als eco-activiteit Groenbedekking (waarde: € 51 per ha) toevoegen in 2024, als het vanggewas tot 1 maart 2024 blijft staan en mechanisch wordt ondergewerkt;
- Let op de wijzigingen in de eco-regeling (waarde vezelgewassen naar € 720 per ha in regio 1) en de drie nieuwe eco-activiteiten (precisiebemesting, precisiegewasbescherming en fertigatie);
- Let op de voorwaarden voor de eco-activiteit langjarig grasland: dit grasperceel mag niet worden vernieuwd en/of een vol veldbespuiting worden toegepast. Doorzaaien is wel toegestaan;
- Aanmelden deelname GLB kan in 2024 opnieuw via de Gecombineerde opgave in de periode 1 maart tot en met 15 mei;
- Bufferstroken mogen in 2024 opnieuw worden beteeld met het hoofdgewas. Let op: dit geldt niet voor de teeltvrije zone;
- Voor de eco-activiteiten 'verlengde weidegang' dient u in 2024 over een certificaat van een certificerende instantie te beschikken.
- Wijzigingen in de percelen, gewassen en eco-activiteiten moeten onverwijld worden doorgegeven op straffe van een sanctie;
- Bij de eco-activiteit 'rustgewas' mogen uitsluitend rustgewassen uit de 'gewassenlijst ecoregeling' worden geteeld. Let op: bij de verplichting tot de teelt van rustgewassen in het kader van het mestbeleid is een mengsel met hoofdzakelijk rustgewassen, minimaal 2/3, toegestaan;
- De gewassenlijsten, waarop de toegestane gewassen voor een aantal eco-activiteiten staan, zijn aangepast;
- Een aantal punten en waardes van bestaande eco-activiteiten zijn aangepast. Meest in het oog springend zijn de fors hogere waardering van vezelgewassen in regio 1 en de lagere waardering van houtige elementen (heg, haag, struweel).

6. Eindejaars- en nieuwjaartips mestwetgeving

Afronden administratie

Begin 2024 moet de mestboekhouding over het jaar 2023 afgerond worden. Een aantal zaken moet worden vastgelegd en verschillende berekeningen moeten worden gemaakt.

Vastlegging gegevens

De volgende gegevens moeten worden vastgelegd per 31 december 2023:

- voorraden voer bij staldieren en bij deelname aan BEX melkvee;
- aantal en gewicht staldieren;
- voorraad meststoffen per opslag inclusief onderbouwing (lengte, breedte, hoogte);
- hoeveelheid geproduceerde koemelk (afgeleverd, verzuiveld, melk voor kalveren, 'antibioticamelk' en privé-melk);
- periode en aantal naar natuurterreinen uitgeschaarde dieren.

Berekeningen

Er moet berekend worden of voldaan is aan:

- de gebruiksnormen;
- de verantwoordingsplicht (grondloze bedrijven);
- de mestverwerkingsverplichting;
- de dierrechten (pluimvee, varkens);
- de fosfaatrechten (melkvee);
- de criteria voor grondgebonden groei (melkvee).

Eindejaars- en nieuwjaartips Mestwetgeving

Opgave aanvullende gegevens

De aanvullende gegevens moeten voor 1 februari 2024 doorgegeven worden aan de RVO. Dit geldt met name voor bedrijven met staldieren en/of derogatie. Wanneer u een uitnodiging tot het indienen van een opgave heeft ontvangen van de RVO, bent u verplicht deze tijdig in te sturen.

Bij deze opgave moeten de volgende voorraden meststoffen worden doorgegeven:

- dierlijke mest;
- kunstmest;
- mineralenconcentraat;
- spuiwater van luchtwassers dat gebruikt gaat worden als meststof op het eigen bedrijf of als meststof wordt verhandeld;
- compost;
- zuiveringslib;
- overige meststoffen of -mengsels

Hoeveelheden fosfaat en stikstof in voorraad dierlijke meststoffen

De gehalten van de voorraden op eigen bedrijf geproduceerde dierlijke meststoffen zijn meestal niet bekend. In de praktijk worden hiervoor vaak de forfaitaire gehalten gehanteerd. Dit is echter niet altijd juist, want er moet uitgegaan worden van de best beschikbare gegevens. In afnemende volgorde van belangrijkheid zijn dit:

- analyseresultaten van de voorraad mest;
- analyseresultaten van de afgevoerde mest in het afgelopen jaar of bij het ontbreken hiervan de analyseresultaten van het voorliggende jaar.

Alleen wanneer deze gegevens ontbreken of niet representatief zijn, mag gebruik gemaakt worden van de forfaitaire gehalten. Het is aan de landbouwer om op basis van goed onderbouwde gegevens aannemelijk te maken dat de genoemde analyseresultaten niet representatief zijn.

Natuurterreinen

Natuurterreinen die bij het landbouwbedrijf in gebruik zijn, tellen niet mee voor de plaatsingsruimte in het kader van de gebruiksnormen. Voor de berekening van de mestverwerkingsplicht tellen deze terreinen echter wel mee in de fosfaatruimte.

Binnen de gebruiksnormen is er sprake van uitscharen als er dieren op de natuurterreinen lopen. De uitgeschaarde dieren mogen in mindering worden gebracht op de gemiddelde veebezetting. Als er mest wordt aangewend op het natuurterrein, moet een vervoersbewijs dierlijke meststoffen opgemaakt worden. Hiervoor mag met forfaitaire gehalten worden gerekend. Op het vervoersbewijs dierlijke meststoffen moet de opmerkingcode 34 vermeld worden.

Mestverwerkingsplicht en afsluiten VVO's

Bedrijven met een fosfaatoverschot moeten een deel hiervan laten verwerken. Het is raadzaam tijdig te controleren of aan deze verwerkingsplicht is voldaan. Tot uiterlijk 31 december bestaat de mogelijkheid deze verplichting over te dragen aan of over te nemen van een ander bedrijf door het sluiten van een vervangende verwerkingsovereenkomst (VVO). Deze moet uiterlijk 31 december 2023 ingediend worden bij de RVO.

Regionale mestafzetovereenkomsten

Een van de mogelijkheden om aan de mestverwerkingsverplichting te voldoen, is om het gehele mestoverschot middels een of meer regionale mestafzetovereenkomsten (RMO) af te voeren naar landbouwbedrijven in de regio (max. 20 km). Voorwaarden zijn dat het bedrijfsoverschot maximaal 25% van de productie bedraagt en dat de mest rechtstreeks (zonder tussenopslag) op landbouwgrond wordt aangewend. Als niet het gehele overschot is afgevoerd, maar een deel hiervan in voorraad wordt genomen, is een RMO geen mogelijkheid tot invulling van de mestverwerkingsverplichting. Voor de gehele verwerkingsplicht zal dan alsnog een vervangende verwerkingsovereenkomst (VVO) afgesloten moeten worden.

Eindejaars- en nieuwjaartips Mestwetgeving

Fosfaatverrekening

Wanneer u in 2023 te veel fosfaat hebt aangewend, kunt u tot 31 december 2023 een fosfaatverrekening aanvragen. U maakt hierbij kenbaar dat u in het afgelopen jaar maximaal 20 kg fosfaat per hectare bouwland meer hebt aangewend dan de toegestane norm. De verrekening houdt in dat u de extra hoeveelheid in het volgende jaar in mindering brengt op uw fosfaatgebruiksnorm. De hoeveelheid fosfaat die u van 2022 naar 2023 hebt doorgeschoven, kunt u niet opnieuw doorschuiven. De aanvraag moet via Mijn Dossier ingediend worden.

BEX

Melkveehouders die gebruik maken van BEX, moeten de definitieve uitdraai hiervan zo spoedig mogelijk na 31 januari van het opvolgende jaar in de administratie opnemen. De daarin opgenomen invoergegevens over dieren, diervoeders, huisvesting en mest dienen overeen te komen met de invoergegevens van de KringloopWijzer, waarvan men het resultaat over hetzelfde kalenderjaar ter beschikking stelt aan de afnemer(s) van de geproduceerde koemelk.

Telen rustgewas op zand- en lössgrond

Op landbouwgrond, gelegen op zand- en lössgrond, moet per aaneengesloten periode van vier kalenderjaren, gerekend vanaf 1 januari 2023, ten minste gedurende één kalenderjaar en uiterlijk het vierde kalenderjaar, een rustgewas geteeld worden.

Een niet-bemest vanggewas vóór 1 september gezaaid (na een korte of vroeg gerooide teelt) telt ook mee als invulling voor het rustgewas.

Bemestingsplan voor alle landbouwers

Alle landbouwbedrijven zijn vanaf dit jaar verplicht voor het begin van het groeiseizoen een bemestingsplan op te stellen. Dit moet volgend jaar voor 15 maart gereed zijn. In het plan moeten de gewasrotatie op de landbouwgrond en het geplande gebruik van mest beschreven worden. Daarbij gaat het om dierlijke mest en andere meststoffen met stikstof en fosfaat.

Het plan bestaat in principe uit twee berekeningen:

1. een berekening van de geplande bemesting voor elk perceel vanuit de gewasbehoefte;
2. een berekening waarmee gecontroleerd wordt of de geplande bemesting binnen de gebruiksnormen past.

Het bemestingsplan is vormvrij en moet in ieder geval uit de eerste berekening bestaan. Voor de berekening van de geplande bemesting moeten in ieder geval de volgende onderdelen opgenomen worden: beginvoorraad, aanvoer, productie, afvoer en eindvoorraad.

Aanpassingen Maatlat Duurzame Veehouderij

Stallen die voldoen aan de eisen voor de Maatlat Duurzame Veehouderij (MDV), kunnen in aanmerking komen voor de milieu-investeringsaftrek (MIA) en de willekeurige afschrijving milieu-investeringen (VAMIL).

De MDV bevat eisen op de volgende gebieden: ammoniak, dierenwelzijn, diergezondheid, energie, fijnstof, bedrijf & omgeving en brandveiligheid. De eisen worden jaarlijks aangepast.

Het tijdstip waarop de investeringsverplichtingen zijn aangegaan, bepaalt aan welke MDV-eisen voldaan moet worden. Dit betekent dat voor lopende projecten, waarvoor reeds een ontwerpcertificaat is afgegeven, alleen investeringsverplichtingen die nog dit jaar worden aangegaan onder deze subsidieregelingen vallen.

Risicobeheersplan biologische ondernemers

Vanaf 2024 zijn biologische ondernemers verplicht een risicobeheersplan op te stellen. Dit plan moet de risico's beschrijven die binnen het bedrijf bestaan, die de betrouwbaarheid van het biologische product zouden kunnen aantasten. Dit moet bijdragen aan de betrouwbaarheid van het biologische product voor de consument.